

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 44408

Nom: Tècniques i metodologies en investigació: El text

Cicle: Màster Universitari Oficial

Crèdits ECTS: 10

Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2207 - Màster Universitari en Investigació en Llengües i Literatures	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2207 - Màster Universitari en Investigació en Llengües i Literatures	Tècniques, metodologies i TIC aplicades a la investigació en llengües i literatures	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

MIRALLES I JORI EULALIA

RESUM

El mòdul **44408 Tècniques i Metodologies en Investigació: El Text** forma part de la matèria obligatòria *Tècniques, Metodologies i TIC Aplicades a la Investigació en Llengües i Literatures*, els continguts de la qual podran ser d'aplicació necessària en els mòduls cursats posteriorment. L'objectiu del mòdul és l'adquisició i desenvolupament de tècniques i metodologies d'investigació aplicades a textos de diversa índole.

Es compon de quatre assignatures obligatòries, en les quals es desenvolupen diverses competències vinculades a aquestes tècniques i metodologies, centrant-se cadascuna en problemàtiques i textos més específics.

Oralitat i escriptura

Edició filològica de textos

Comentari avançat de textos literaris

Comentari avançat de textos lingüístics

A l'assignatura **Oralitat i escriptura** s'inicia la investigació en les relacions entre oralitat i escriptura, els processos de fixació textual, la història de l'escriptura i la interacció entre literatura oral i escrita. L'assignatura **Edició filològica de textos** ofereix una introducció a la disciplina de la Crítica Textual, entesa com l'estudi de la transmissió dels textos d'una obra i l'aplicació d'aquest coneixement a la presentació d'un text amb rigor i garanties d'exactitud. A l'assignatura **Comentari avançat de textos literaris** es presenten, desenvolupen i apliquen procediments d'investigació i interpretació, aplicats a una obra narrativa, poètica o teatral. L'assignatura **Comentari avançat de textos lingüístics** pretén proporcionar a l'alumnat eines pràctiques per a abordar l'anàlisi lingüística de textos des d'una perspectiva integradora, que vincule els diferents nivells de descripció lingüística (gramàtica, lèxic, semàntica i pragmàtica) amb els entorns comunicatius en què es materialitzen els actes d'enunciació.

Superant aquests mòduls, l'estudiant adquireix una formació que li permet detectar centres d'interès, temes i camps d'investigació en l'àmbit de les llengües i les literatures, o en ambdós alhora. Així mateix, adquireix, desenvolupa i aplica diversos modes d'aproximar-se i investigar sobre els textos, que li permetran triar entre diversos mètodes en funció de l'objecte d'investigació que esculla i del seu propi criteri. Tot això amb l'objectiu que enfronti el **44414 Curs avançat d'investigació en literatura** amb un bagatge procedimental i metodològic adequat.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Recomanacions per a totes les assignatures del mòdul:

Disposar de competències en llengua espanyola que permeten comprendre exposicions orals de continguts científics, llegir textos científics i literaris de diversa índole i no adaptats, així com manejar la bibliografia recomanada.

Tenir competències en almenys una altra llengua estrangera de projecció internacional que facilite l'ús de bibliografia científica en aquesta llengua.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Adquirir interès per fomentar, en conceptes acadèmics i professionals, l'avanç científic, social i cultural d'una societat basada en el coneixement en l'àmbit de les llengües i literatures.

Adquirir les metodologies adequades per a la investigació científica en llengües i literatures.

Capacitat de concebre, dissenyar i posar en pràctica un procés d'investigació en l'àmbit de les llengües i les literatures amb serietat i rigor científic.

Demostrar els coneixements i destreses necessaris per a realitzar edicions crítiques, edicions bilingües i traduccions de textos literaris, filosòfics, històrics o científics, en algunes de les llengües estudiades en el Màster, a fi de proporcionar una base material per a estudis transversals.

Desenvolupament del compromís ètic, centrant-se en aspectes com ara la igualtat de gènere, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de pau i els valors democràtics i els problemes mediambientals i de sostenibilitat, així com el coneixement i l'apreciació de la diversitat i la multiculturalitat.

Dominar les diferents tècniques i mètodes d'anàlisi i interpretació de textos complexos des del punt de vista formal i/o conceptual.

Poder contribuir a través de les monografies, treballs d'anàlisi i, principalment, del Treball de fi de Màster, a ampliar les fronteres del coneixement desenvolupant un corpus que pugui mereixer la seua publicació.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

Oralitat i escriptura

1. Cultura oral i cultura escrita

Els primers sistemes de fixació textual. Formes d'escriptura

2. La literatura oral i la seua pervivència en societats alfabetitzades

El cas de la poesia homèrica. El concepte d'oratura

3. La lletra i la veu: interaccions entre oralitat i escriptura en la literatura

El cas de la literatura homilètica

Edició filològica de textos

1. Introducció a l'edició crítica

Conceptes (text, document, obra, testimonis), fases, tipus d'edició filològica (facsimilar, diplomàtica, crítica -diplomáticointerpretativa o regularitzada-, adaptada), components de l'edició crítica (estudi introductor, principis i criteris d'edició, text editat, aparat crític, abreviatures)

2. Anàlisi del document i de la transmissió textual

Paleografia, codicologia, bibliografia analítica; criteris de transcripció; confrontació de testimonis; tipus d'error; filiació de testimonis en l'*stemma*

3. Elaboració de l'edició crítica

L'establiment del text, elecció del text base, criteris d'esmena, l'aparat crític (tipologies), criteris d'edició (diplomáticointerpretatiu o de regularització), anotació del text; ús de programes informàtics

El comentari literari avançat

1. El text i els seus contextos

L'accés immanentista al text. El context intern (la intertextualitat com a premissa de l'anàlisi) i l'extern (enfocaments historicistes, biografistes, etc.)

2. Metodologia del comentari de textos literaris: l'enfocament eclèctic

3. La lírica trobadoresca

Context cultural i històric de l'amor cortès. Elements formals de la *canço* al servei del significat: l'estructura estròfica, la mètrica, la rima, el *mot-refranh*...

4. La poesia del Segle d'Or

Context cultural i formes líriques. Comentari de textos de Garcilaso a Calderón

El comentari lingüístic avançat

1. L'anàlisi lingüísticodiscursiva i el comentari de textos com a activitat metalingüística interdisciplinària

La diversitat textual. Paradigmes teòrics i metodologies aplicades a l'anàlisi textual

2. L'enunciació i la dimensió pragmàtica del text

L'adequació textual. La dixi, la modalització i la polifonia

3. La coherència i la cohesió textual (I)

Els mecanismes de referència en la interfície gramàtica-discurs. L'estructura informativa

4. La coherència i la cohesió textual (II)

Els nivells organitzatius del discurs. La connexió i els connectors

Amb el desenvolupament dels continguts del mòdul es pretén assolir els següents resultats d'aprenentatge: aplicar tècniques i mètodes d'anàlisi i interpretació de textos complexos, tant en la seua dimensió formal com conceptual; emprar metodologies adequades per a dur a terme investigacions científiques rigoroses en llengües i literatures; elaborar edicions crítiques de textos en alguna de les llengües estudiades; utilitzar correctament eines i aplicacions informàtiques específiques per a la recerca filològica; explicar i avaluar textos amb rigor acadèmic des de diverses perspectives contextuals; i gestionar amb solvència informació bibliogràfica especialitzada, tant en recursos físics com digitals.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	65,00
Total hores	65,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	185,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	185,00

METODOLOGIA DOCENT

Oralitat i escriptura

- Classes magistrals: exposició de plantejaments teòrics sobre els conceptes d'oralitat i escriptura
- Pràctiques d'aula: aplicació dels conceptes teòrics als estudis de cas proposats
- Exposició i debat: exposició, en intervencions programades, individuals o en grup, de treballs realitzats pels estudiants sobre textos del programa. Debat amb els altres assistents

Edició filològica de textos

- Metodologia eminentment pràctica: l'estudiant, amb el guiatge del professor, treballarà de forma deductiva, amb exercicis breus, els conceptes teòrics explicats a classe i a la bibliografia.
- Classes magistrals: exposició de conceptes, fases, tipus i criteris conduents a l'elaboració d'una edició crítica
- Lectura i anàlisi de textos i fonts: lectura de la bibliografia per a reforçar els continguts de l'exposició en classe; anàlisi de textos per a exercicis

Aquesta assignatura participa en el Projecte d'Innovació Docent UV-SFPIE_PIEC_2736982 i està inclosa en el Grup d'Innovació Consolidat GCID23_2575656. Durant el desenvolupament de les classes es realitzaran activitats dissenyades per aquest projecte.

El comentari literari avançat

- Classes magistrals: exposició de mètodes d'investigació i interpretació de textos literaris amb vista a l'elaboració d'un comentari sobre els mateixos. Presentació de les obres del programa
- Pràctiques d'aula: treball pràctic sobre les obres del programa
- Lectura i anàlisi de les obres del programa i la bibliografia bàsica sobre les mateixes
- Exposició i debat: exposició, en intervencions programades, individuals o en grup, de treballs realitzats pels estudiants sobre els textos del programa. Debat amb els altres assistents

El comentari lingüístic avançat

- Classes magistrals: presentació de conceptes, models d'anàlisi i comentari sobre les lectures proposades
- Pràctiques d'aula: comentari en grup de les lectures, discussió sobre els fenòmens analitzats, aplicació dels models d'anàlisi presentats
- Lectura i anàlisi de textos i fonts: lectura de textos d'extensió breu de contingut teòric, discussió del contingut en classe, realització d'una breu ressenya per cada tema
- Exposició i debat: cada alumne durà a terme una presentació individual referida a un dels fenòmens o aspectes discutits a classe.

Per a totes les assignatures: Tutories: reunió amb el professor de l'assignatura en vistes a concretar el tema, el seu desenrotllament i el procediment d'estudi, en cas que s'haja triat esta assignatura per al treball final de mòdul.

AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació es basarà principalment en el seguiment i l'avaluació de les diferents activitats realitzades durant les classes (10% + 40%). A més, l'alumnat haurà d'elaborar un treball escrit de caràcter crític o de síntesi (50%), relacionat amb algun dels temes inclosos en el

programa del mòdul.

Components d'avaluació i ponderació:

- Treball de síntesi: 50%
- Treball individual o en grup: 40%
- Assistència i participació: 10%

1) Assistència i participació en classe (10%) i avaluació d'un treball individual o en grup (40%)

Ambdues activitats estan interrelacionades. L'assistència i participació s'avaluaran mitjançant les intervencions programades (individuals o en grup) sobre temes vinculats amb els continguts de cada assignatura. A l'inici del curs, el professorat indicarà la modalitat específica d'intervenció.

- La participació activa a l'aula es concretarà i valorarà a través d'un treball en format escrit o oral, individual o en grup. Si s'opta pel format escrit, no podrà superar les cinc pàgines (Times New Roman 12 / interlineat 1,5). En el cas de l'assignatura *Edició filològica de textos*, l'extensió vindrà determinada per la naturalesa dels textos a editar. Si s'opta pel format oral, l'exposició tindrà una duració màxima de 15 minuts i no inclourà més de 10 diapositives.
- **Calendari:** La data límit d'entrega d'aquests treballs es comunicarà abans del 10 de desembre de 2025. Serà preceptiva, com a mínim, una tutoria amb el professorat durant el procés d'elaboració.
- La qualificació obtinguda en el conjunt de les activitats de les quatre assignatures es ponderarà com un 50% de la nota final del mòdul (10% + 40%). Per poder fer mitjana, caldrà haver participat en totes les assignatures i haver obtingut com a mínim una nota de 4/10 en cadascuna. A més, serà necessari assolir una mitjana final igual o superior a 4/10 per superar el mòdul.
- La temàtica de les intervencions i del treball individual podrà coincidir amb la del treball de síntesi, sempre que hi haja acord previ amb el professorat corresponent.

2) Treball de síntesi (50%)

- Cada estudiant presentarà un treball escrit del mòdul dins d'una de les assignatures, que podrà triar lliurement.
- La temàtica del treball podrà coincidir amb la del treball individual o en grup.
- Aquest treball tindrà una extensió màxima de 10 pàgines (interlineat 1,5; lletra Times New Roman 12), incloses les notes a peu de pàgina. La portada, la bibliografia i els annexos no computaran en el total. En el cas de *Edició filològica de textos*, l'extensió l'establirà el text a editar.
- El treball s'haurà de lliurar en paper (al bústia del professorat responsable) i també en format PDF a través de l'Aula Virtual.
- **Calendari:** L'alumnat haurà de comunicar abans del 10 de novembre de 2025 l'assignatura escollida tant a la coordinació del mòdul com al professorat corresponent. La data de lliurament es comunicarà abans del 10 de desembre de 2025. Serà

obligatòria, com a mínim, una tutoria amb el professorat durant el procés d'elaboració.

- El professorat podrà sol·licitar la defensa oral del treball.
- L'avaluació tindrà en compte els criteris propis d'un treball d'investigació, així com la presentació i la correcció gramatical.
- La qualificació obtinguda representarà el 50% de la nota final del mòdul.
- No s'admetran treballs lliurats fora de termini o que no complisquen les condicions establertes.

3) Qualificació final del mòdul i segona convocatòria

- La qualificació final serà la mitjana ponderada del treball de síntesi i de la participació en classe. Només es calcularà la mitjana si s'obté, com a mínim, una nota de 4/10 en ambdós blocs.
- Les qualificacions iguals o superiors a 5/10 obtingudes en qualsevol exercici (siguen del mòdul o de les assignatures) es conservaran en segona convocatòria. Tots els exercicis són recuperables. En cas que un exercici incloga una intervenció o activitat d'aula, el professorat indicarà quin tipus de tasca s'haurà de fer per recuperar-lo.

La detecció de plagi comportarà la qualificació de suspens.

L'honestedat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'alumnat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb l'ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres), excepte si la seua utilització forma part dels continguts de l'assignatura i està autoritzada pel professorat que la imparteix.

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern el dia 30 de maig de 2017. ACGUV 108/2017.

BIBLIOGRAFIA

Oralitat i escriptura

Havelock, Eric A. *La musa aprende a escribir. Reflexiones sobre oralidad y escritura desde la Antigüedad hasta el presente*. Barcelona: Paidós, 2008.

McLuhan, M. *The Gutenberg Galaxy: The Making of Typographic Man*. Toronto, University of Toronto Press, 1962 [Trad. castellana: *La galaxia Gutenberg*, Barcelona, Galaxia Gutenberg, 2015].

Vallejo, Irene. *El infinito en un junco. La invención de los libros en el mundo antiguo*. Madrid: Ediciones Siruela, 2020.

Edició filològica de textos

Blecua, Alberto. *Manual de Crítica Textual*. Madrid: Castalia, 1983.

Brambilla Ageno, Franca. *L'edizione critica dei testi volgari*. Padova, Antenore, 1999.

Martínez-Gil, Víctor (coord.). *Models i criteris de l'edició de textos*. Barcelona: UOC, 2013.

Comentari avançat de textos literaris

Lázaro Carreter, Fernando. *Cómo se comenta un texto literario*. Madrid: Cátedra, 2004.

Luján, Ángel, *Cómo se comenta un poema*. Madrid: Síntesis, 2000.

Villanueva, Darío, *El comentario de textos narrativos: la novela*. Gijón: Júcar, 1989.

Comentari avançat de textos lingüístics

Calsamiglia, Helena & Amparo Tusón. *Las cosas del decir. Manual de anàlisis del discurso*. Barcelona: Ariel, 1999.

Cuenca, Maria Josep. *Comentario de textos: los mecanismos referenciales*. Madrid: Arco Libros, 2000.

Halliday, M.A. K. & Matthiessen, M. I. M. *An Introduction to Functional Grammar*. (4th ed). London: Edward Arnold, 2014.